

DET NORSKE TEATRET

C15g 112290

DET·NORSKE·TEATRET

i samarbeid med

RIKSTEATRET

«Herborg og Vigleik»

Skodespel i 4 akter

av

Sjur Lothe

Lykke på ferda

Då Haugesund hadde byjubileet sitt i fjor sumar høgtida Det Norske Teatret dette hundreårsjubileet med ei fram-
syning av Sjur Lothes «Herborg og Vigleik», eit skodespel
av ein forfattar frå sjølve jubileumsbyen. Det vart ei fest-
framsyning som ikkje blir gløymd i Haugesund. Og same
gleda vekte denne turnéen i Hardanger der Sjur Lothe har
henta stoffet til «Herborg og Vigleik».

Når Det Norske Teatret no dreg ut på ny spelferd i samarbeid med Riksteatret og syner fram «Herborg og Vigleik», vonar vi at eit nytt stort publikum vil ha glede av framsyninga.

Vi ynskjer Det Norske Teatret lykke på ferda.

Riksteatret.

Type W 5

3 ÅRS GARANTI

Støvsugeren med
regulerbar sugeevne

MARKEDETS KRAFTIGSTE HUSHOLDNINGSSTØVSUGER

3 ÅRS
GARANTI

"HJUL
ELLER MEIER

TYPE
W-8

-til den rimelige pris KR. 318-

Det Norske Teatret på spelferd

Det Norske Teatret har etter vedtekten sine til føremål å syne fram skodespel på norsk mål både i bygd og i by. Det Norske Teatret vart skipa i 1912 og hadde den fyrste framsyninga si ute på spelferd i Kristiansand 2. jan. 1913. Fyrst i oktober same året opna teatret i hovudstaden!

I den fyrste tida var teatret på spelferd over heile landet, opp til 5—6 månader i året. Etter kvart vart spelferdverksemda noko mindre, men heilt fram til krigen var teatret ute 2—3 månader kvart år.

Ein kan seia at Det Norske Teatret i lange tider var eit riksteater. No har vi fått Riksteatret, og Det Norske Teatret har samstundes etter stortingsvedtak plikt til å sende ut spelferder med 30 framsyningar i året. Det vil ikkje seia at teatret *berre* vil spela desse 30 framsyningane, det vil gjerne freiste få så mange framsyningar som råd er ut over landet. For eit par år sidan var teatret oppe i 80 framsyningar på spelferd.

I fjor (1953/54) hadde Det Norske Teatret 3 spelferder med til saman 64 framsyningar.

I denne spelbolken (1954/55) har teatret tidlegare hatt 47 framsyningar i Nord-Noreg og på Vestlandet. Og når denne ferda med «Herborg og Vigleik» er til ende, når vi opp i om lag 75 framsyningar.

Det er tanken å få ut endå ei spelferd i år.

Dei framsyningane vi sender ut, blir sette opp i samarbeid

Nils Sletbak

Om skogbruk og skogsliv i alle landsluter kan De lesa i

Det populær-faglege og allsidige
månads-tidsskriftet, i farge-
trykk og rikt illustrert.

Kr. 10,00 for året.

ADRESSE: STORTINGSGATA 30 — OSLO

Elektriske støveltørkere

For barn kr. 21.00. For voksne kr. 23.50.
Våte gummistøvler og annet skoøy tørkes
fint i løpet av natten. 16 W. 1 års garanti.
De bør finnes i ethvert hjem.

Elektrisk vaffeljern

kr. 100.00 uten kabel.

Elektrisk kromkakejern

kr. 100.00 uten kabel.

Elektrisk strykejern

innstillbar for alle vanlige spenninger i alle land. Egner seg også
ypperlig for strykning av barnetøy. — Pris kr. 39.50 med pose. —

Føres i alle elektriske forretninger

Sjur Lothe

Sjur Lothe er ein kjend Haugesund-mann. Her vart han fødd i 1893 og herifrå har han henta emne til fleire av romanane sine. Ætta hans er frå garden Lote i Kinsarvik, og i romanserien «Underveis», «Mot målet» og «Den nye dag», som kom ut frå 1949 til 1952, har han skildra det store oppbrotet frå bygd til by slik det gjekk føre seg i eit typisk vestlandsmiljø i 30-åra av førre hundreåret. Lothe gjekk grundig til verks med sogegranskning og arkivstudiar av ymse slag før han skreiv denne romanen, men mest nytte har han

Herborg

Skodespel i 4 akter

Sett i scene av E

Dekorasjonane av S

Dei som er med:

Svein Løstad, bonde .....
Åsa, kona hans .....
Vigleik, son deira .....
Ragnhild, dotter deira .....
Herborg, kjærasten til Vigleik .....
Gamle-Herborg, faster til Vetla-Herborg .....
Hallstein, jakteskipper .....

Hendingane går for seg i

1. vending i
2. » i
3. » i
4. » i

Pause et

og Vigleik

---

r av Sjur Lothe

dvard Drabløs

norre Tindberg

Lars Tvinde

Henny Skjønberg

Magnus Tveit

Eva Sletto

Anne Ma. Rathke

Åsta Voss

Edvard Drabløs

i Hardanger hausten 1837.

Løstad-stova.

Torsteins-stova.

Løstad-stova.

Torsteins-stova.

er 2. akt.

Turnéleiar: Trygve Nørve.

Island i sogetida

Av Enok Opsund

Ei god og viktig hjelpebok om Islands soge og litteratur fram til året 1262. Undervisningsrådet rår til at «Island i sogetida» vert nyttå som hand- og oppslagsbok for norsk- og historieundervisninga i gymnaset. Pris kr. 18,75 innb.

FONNA FORLAG — OSLO

Norsk Bonde og Småbrukarlag

er fagskipnaden for det mindre jordbruk.

*Alle som vil framgang i jordbruket
må bli med i den organiserte småbrukarrørsla.*

MASKINLÆRE FOR LANDBRUKET

Lærebok ved jordbrukskolene. — Oppslagsbok for bønder og småbrukere.

325 sider. 416 ill. Pris innb. kr. 20.00

Fåes hos alle bokhandlere eller direkte mot oppkrav fra:

Norsk Landbruksteknisk Forening

Låveveien 40, Godlia, Oslo

Framhald frå side 7

vel hatt av ættetradisjonen og den munnlege forteljekunsten, som enno er levande på dei kantane. Det er i alle fall eit sers levande kulturbilete ein opplever i dette verket, med sterkt dramatisk bryting mellom den gamle bufaste ættefaren og den unge, djerke, sjølvrådige sonen som skaper leveveg etter sin eigen hug. Hovudpersonane er Herborg og Vigleik, som vi fylgjer ein mannsalder frametter.

Det låg nær å tenkje på dramatisering av dette rike stoffet, og fyrste venda forma Lothe det som høyrespel for Kringkastinga, der det vart framført med tittelen «På veg mot målet» i september 1951. Seinare har han arbeidd med ei dramatisering for scenen, og det er dette arbeidet som no ligg føre og får si framføring på Det Norske Teatret.

Teatret er glad for at det kan føre fram dette stykket just som heimbyen til forfattaren høgtidar hundreårsdagen etter grunnlegginga. Det er gildt at teatret på denne måten kan fortelja og tolke for yngre ættleder korleis dei som skapte byen på Haugalandet, levde, tenkte og tala.

Olav Dalgard.

Lars Tvinde

Henny Skjønberg

Edvard Drablos

Framhald frå side 5

med Riksteatret, såleis at det hjelper til med tilskipinga og rutene for spelferdene.

Alle vi på Det Norske Teatret gler oss til å koma ut på spelferd. Vi meiner teatret har ei stor oppgåve med å nå fram til flest mogeleg med framsyningane sine, anten det er norsk eller utanlandsk dramatikk. Vi vonar at folk ut over landet

set pris på at teatret kjem, at dei møter opp og fyller teaterhuset og skaper det samspelet mellom publikum og scenen som skal til for å skapa den verkeleg gode framsyninga.

Nils Sletbak.

Norsk Redningsskøytenes Støll Redningsskøytenes

stert eller veiledet til los, 84 syke ble transportert til sykehus.

**Redningsskøytenes arbeide i
1954.**

29 mennesker ble reddet fra den visse død, 2426 mennesker ble hjulpet på sjøen, 422 større og mindre fartøyer ble berget, innslept, assisteret eller veiledet til los, 84 syke ble transportert til sykehus.

NORSK SELSKAB TIL SKIBBRUDNES REDNING (Redningsselskapet)

Nedre Vollgate 3, Oslo

Ingen heim utan hage.

Målet for Det Norske Hageselskap er hage ved alle heimar som har jord til det og ingen heim utan grønsaker, bær, frukt og blomar på kvardagsbordet. Bli medlem i selskapet! Det kostar kr. 10,00 for året i medlemspengar. Alle medlemer får tilsendt tidskriftet «Norsk Hagetidend» og småskriften «Minne liste for hagedyrkere».

DET NORSKE HAGESELSKAP

N. SLOTTSGT. 4 — OSLO

Ein ny norsk skodespelforfattar

Vi har den gleda å ynskje ein ny norsk forfattar velkommen til Det Norske Teatret.

— Er det fyrste gongen De i det heile har eit skodespel framført på teatret? spør vi forfattaren Sjur Lothe.

— Ja, det er fyrste gongen, men ærleg tala har det ofte vori i tankane mine å prøve. Det hadde vel då legi nærmare å hente stoff frå yrket mitt — forretningslivet. Men i arbeidet med dei kultur-historiske romanane frå Haugaland og Hardanger fekk eg den idéen å skrive høyrespelet «På veg mot målet» som vart spela to gonger av Radioteatret. Og så var steget ikkje langt frå å freiste skriva skodespelet «Herborg og Vigleik».

— Kvifor skriv De nett om 1830—40 åra?

— For di dette var ei interessant brytings- og nyreisingstid, både materielt og åndeleg.

Framhald side 14

Asta Voss

Magnus Tveit

Eva Sletto

Anne Ma. Rathke

— Var denne tida meir interessant enn mang ei anna tid?

— På sitt vis kan ein vel seia det. Då kom dei liberalistiske idéane strøymande inn frå Europa og fekk has på bann og tvang som vi drogst med frå den danske einvaldstida. Såleis fekk vi Handelslova i 1842. Denne og det rike sildefisket nytta det flittige og kravlause folket her til å reise nye heimar ved allfarvegen i Karmsundet og skapte grunnvollen for byen Haugesund, som i år høgtidet 100-årsjubileet sitt.

— Men De nemnde og det åndelege området?

— Velstandet førde med seg nytt syn på så mange ting. Og nasjonalromantikken vart fødd i ei nyvekt fedrelandskjensle som vart skapt i 1814 og utetter.

— Kvifor skriv De nett om Hardanger?

— Ja, det heng kanskje saman med at Hardanger på den tida var eit av dei distrikta som kom sterkest fram i skildringane — både i diktar- og målarkunst. Vi fekk no det nye omgrepene «turisme», om vi alt så tidleg kan bruke dette kravstore ordet. Men nett i denne tida vart bonden og naturen oppdaga, og det vart «mote» å vitja Hardanger.

— Er ikkje slekta Dykkar frå denne vakre landslutnen?

— På farsida ættast eg frå Lote i Kinsarvik. Difor var det og naturleg for meg å ause tilfang frå ættesoga mi i Hardanger, og skildra korleis fleire og fleire av ætta reiste ut til kysten og slo seg ned der. Her dreiv dei jaktebruk og sildehandel og den unge strandstaden Haugesund vart busett og bygd — og vart sjølvstendig bykommune i 1854.

Liv Løvland.

Boka for alle teaterinteresserte.

Olav Dalgard: **TEATRET**

Bd. I Frå Aiskylos til Ibsen. Hefta kr. 16,00, ib. 18,80

Bd. II Teatret i det 20. hundreåret. Hefta kr. 19,00, ib. 24,20

I alt 604 sider, med om lag 140 illustrasjoner

DET NORSKE SAMLAGET

Norges Kjøtt- og Fleskesentral

Schweigaards gate 2 (Kjøtthallen)

Inngang Grønlands torv

Sentralbord 68 35 00

Laosten få en bredere plass i kostholdet.

Sundt og godt pålegg.

Ost er sikringskost for store og små.

Norske Meieriers Salgssentral

Oslo - Bergen - Stavanger - Trondheim - Harstad

Fagleg nytt

frå alle greiner av landbruket får De gjennom tidsskriftet

«NORSK LANDBRUK»

Gå til poskontoret i dag og bli abonent!

eller spør etter våre varer hos
Deres leverandør på hjemstedet